

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST ETERIČNO OLJE LIMONSKA TRAVA	Stran: 1 /6
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 1.6.2015	Datum izdaje: 17.06.2014

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Trgovsko ime pripravka: Eterično olje Limonska trava

Latinsko ime: *Cymbopogon flexuosus*

CAS št: 91844-92-7 Eterično olje Limonska trava

Številka artikla: S2015G

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Izdelek se uporablja za odišavljanje prostorov, aromaterapijo, odišavljanje kopeli in podobno.

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

FAVN, d.o.o., Adamičeva 51,

SI-1290 Grosuplje,

tel.: 01 43 63 188,

fax: 01 43 63 189

e-pošta: info@favn.si

1.4 TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA NUJNE PRIMERE:

Od 8:00 do 16:00 FAVN, d.o.o. Tel.: 01 43 63 188,

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastrupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112

2. UGOTOVITVE NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI:

2.1.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

Xi Dražilno

N nevarno za okolje

R36/38 Draži oči in kožo.

R43 Stik s kožo lahko povzroci preobcutljivost.

R51/53 Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

2.1.2 Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Preobcutljivost kože 1 H317

Huda poškodba oči 1 H318

Nevarnost za vodno okolje, kronično 2 H411

Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje: Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.

Sistem klasifikacije: Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki firm.

2.2 ELEMENTI ETIKETE

2.2.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

Piktogrami za nevarnost:	
Opozorilo	Xi
R- stavki:	R36/38 Draži oči in kožo. R43 Stik s kožo lahko povzroci preobcutljivost. R51/53 Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
S- Stavki:	S24 Preprečiti stik s kožo. S26 Če pride v stik z očmi, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč. S37 Nositi primerne zaščitne rokavice. S61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.
Nevarne sestavine:	Citral, Limonen, Geraniol, Methylheptanone
Druge nevarnosti:	Ni

2.2.2. Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Piktogrami:	
Opozorilo:	Nevarno
Nevarnost:	H315 Povzroča draženje kože. H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože. H318 Povzroča hude poškodbe oči. H411 Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
Previdnostni stavki:	P280 Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz. P273 Preprečiti sproščanje v okolje.

	P262 Preprečiti stik z očmi, kožo ali oblačili. P312 Ob slabem počutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.
Nevarne sestavine:	Citral, Limonen, Geraniol, Methylheptanone
Druge nevarnosti:	Ni

3. SESTAVA IN PODATKI O SESTAVINAH

Eterično olje Limonska trava

Latinsko ime: *Cymbopogon flexuosus*

CAS št: 91844-92-7 Eterično olje Limonska trava

3.1 ZMESI:

3.1.1 Nevarne sestavine

Kemijsko ime	CAS št.	Konc. (%)	razvrstitev 67/548/EEC ali 1999/45/EC	razvrstitev 1272/2008/EC
Citral	5392-40-5	<=82	Xi, R38 Xi, R43	Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
Geraniol	106-24-1	<=7	Xi;R38 R43	Draženje kože 2 - H315 Draženje oči 2 - H319 Preobčutljivost kože 1- H317 STOT SE 3 - H335
Limonen	138-86-3	<=6	Xn, R65 Xi, R38 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
Methylheptenone	409-02-9	<=2	R38 R43	H303 H316 Draženje oči 2 - H319

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 OPIS UKREPOV ZA PRVO POMOČ:

VDIHAVANJE:	Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka, zapustite prostor in zaradi varnosti obiščite zdravnika.
STIK S KOŽO:	Slecite kontaminirana oblačila. Takoj sperite z vodo in milom ter dobro izplaknite. V primeru draženja obiščite zdravnika.
STIK Z OČMI:	Oči z odprto očesno režo vsaj 15 minut izpirajte pod tekočo vodo. Obiščite zdravnika.
ZAUŽITJE:	Izperite usta z vodo ter se takoj posvetujte z zdravnikom.

4.2 SIMPTOMI IN STRANSKI UČINKI AKUTNI IN ZAPOZNELI:

Niso znani.

4.3 NAVEDBA KAKRŠNE KOLI TAKOJŠNJE OSKRBE IN POSEBNEGA ZDRAVLJENJA:

Ni znana

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

PRIMERNA GASILNA SREDSTVA:	CO ₂ , alkoholno obstojna pena, suhi prah. Ne gasite z vodo.
POSEBNI UKREPI:	Ne vdihavajte saj in hlapov. Ne kadite. Uporabite zaščitno masko in zaščitno obleko.
POSEBNI POSTOPKI GAŠENJA:	Segrete zaprte posode lahko vsebujejo tekočino pod tlakom. Pred odpiranjem ohladite s curkom vode.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI:	Izogibajte se inhalaciji in direktnemu stiku s kožo in očmi. Uporabljajte osebno zaščitno opremo (zaščitna očala, vodotesne škornje, zaščitna oblačila) v primeru večjega razlitja.
OKOLJEVARSTVENI UKREPI:	Preprečiti odtekanje v zemljo, kanalizacijo in vodotoke. Če se pojavi izlitje je potrebno takoj javiti oblastem.
POSTOPKI ČIŠČENJA:	Odstranite vse možne vire vžiga. Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO

ROKOVANJE:	Upoštevajte dobro proizvodno in higiensko prakso. Zagotovite zadostno prezračevanje. Upoštevajte dobro osebno higiensko in ne jejte, pijte ali kadite v bližini snovi.
SKLADIŠČENJE:	Skladiščiti v originalni, dobro zaprti embalaži, hladnem in temnem prostoru, stran od virov vžiga in vremenskih vplivov (sonce, visoke temperature).
ZAŠČITA PRED POŽAROM IN EKSPLOZIJO:	Olje je vnetljivo, potrebno je preprečiti neposredni stik s plamenom, viri vžiga ali iskro.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO, VARNOST PRI DELU

8.1. PARAMETRI NADZORA

LIMONENE	Cas-No.: 138-86-3
Specifikacija	TRGS 900 (D)
Vrednost	20 ml/m ³ / 110 mg/m ³
Razred	2 (II)
Opombe	DFG, Sh, Y

Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

ZAŠČITA DIHAL:	Preprečite direktno vdihavanje hlapov. Poskrbite za
----------------	---

	zadostno prezračevanje.
ZAŠČITA ROK:	Zaščitne rokavice. Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije.
MATERIAL ZA ROKAVICE:	Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.
ZAŠČITA OČI:	Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

AGREGATNO STANJE:	rahlo rumena tekočina
IZGLED:	tekočina
VONJ:	karakterističen
pH:	ni podatka
VRELIŠČE:	200°C
VNETIŠČE:	89°C
PARNI TLAK	300
VNETLJIVOST:	vnetljivo
SAMOVNETLJIVOST:	ni
OKSIDATIVNE LAST.:	ni podatka
RELATIVNA GOSTOTA	0,89 g/cm ³ (20 °C)
REFRAKCIJSKI INDEKS	/
DRUGI PODATKI:	ni

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST:	Eterično olje je stabilno in ne reagira z vodo.
REAKTIVNOST:	Pazite, da ne pride v stik z močnimi kislinami ali oksidanti. Ne segrevajte do temperature vnetišča. Ne segrevajte v zaprti posodi.
NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA:	Pri gorenju lahko nastajata dim in saje, ki vsebujeta CO, CO ₂ in ostale neidentificirane organske spojine.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna toksičnost:	LD50 (oralno, podgana)= 5600 mg/kg
	LD50 (dermalno, zajec)> 2000 mg/kg

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

OBSTOJNOST IN RAZGRADLJIVOST:	Ni podatka
-------------------------------	------------

DODATNE INFORMACIJE:

Ne dopustite, da odteče v prst, podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo.

13. ODSTRANJEVANJE

Izdelek uporabljajte z upoštevanjem dobrih delovnih navad in ga ne izpuščajte v okolje. Odlagajte odpadke v skladu z uradnimi predpisi. Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

Ne uporabiti embalaže za shranjevanje drugih snovi in jo odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.

14. PODATKI O PREVOZU

Transport po kopnem ADR/RID: n/a

Transport po morju IMDG: n/a

Transport po zraku ICAO/IATA: n/a

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI /PODATKI O PREDPISIH

15.1 PREDPISI/ZAKONODAJA O ZDRAVJU, VARNOSTI IN OKOLJU, SPECIFIČNI ZA SNOV ALI ZMES

Razred 2 po VwVws

15.2. OCENA KEMIJSKE VARNOSTI

ni podatka

15.3. UPOŠTEVANI PREDPISI

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))

16. DRUGE INFORMACIJE